

Ljubljana, Franjevačkom samostanu u Novom Mestu i u Narodnoj i sveučilišnoj knjižnici u Ljubljani.

Katalog je bogato ilustriran odličnim fotografijama listina i pečata, a svaki samostan je predstavljen suvremenom fotografijom te starijim crtežima iz djela J. V. Valvasora (*Topographia Ducatus Carniolae Moderne*, 1679), G. M. Vischera (*Topographia Ducatus Stiriae, Graecii*, 1681) i I. Stopara (*Grajske stavbe v vzhodni Sloveniji 1*, Ljubljana 1990). Za svaki red donosi se njegov grb i slika uniforme. Fotografije i likovno oblikovanje izložbe i kataloga napravio je Studio VISIO iz Ljubljane (Zvone i Mateja Pelko, Bogdan Zupan).

Pripreme za izložbu trajale su dvije godine, i u nju je uloženo mnogo znanja i truda. Katalog to i pokazuje i može poslužiti kao uzor kako treba pristupiti prezentaciji arhivske građe na izložbama.

Mladenka Hammer

GUIDA DEGLI ARCHIVI DIOCESANI D'ITALIA, vol. II, Città del Vaticano 1993-1994, str. 312

Zalaganjem udruženja crkvenih arhivista (Associazione Archivista Ecclesiastica) sa sjedištem u Vatikanu objelodanjena je druga knjiga Vodiča dijecezanskih arhiva Italije. Prva je knjiga izašla iz tiska 1990. godine, a njezin je prikaz izašao u Vjesniku istarskog arhiva, sv. 1 (XXXII), str. 304-305. Iz sadržaja i predgovora saznajemo da ova knjiga kao i prva obuhvaća 80 vodiča dijecezanskih arhiva Italije, da nakon preustrojstva od 1986. u Italiji postoji ukupno 219 biskupija i 7 opatija te da je istu knjigu uvrstio među svoja izdanja Središnji ured za arhivistička dobra u Ministarstvu za kulturna dobra. U posebnom su poglavlju alfabetskim redom nabrojene sve biskupije Italije kao i njihova regionalna odnosno metropoljska pripadnost. Slijedi popis objavljenih Vodiča dijecezanskih arhiva u prvoj i u drugoj knjizi po regijama, opća literatura i kratice.

Glavninu knjige sačinjava alfabetsko nizanje 80 Vodiča dijecezanskih arhiva. Oni imaju zajednički dio: naziv tvorca građe, adresu, telefon, ime i prezime arhivista, pristupačnost građi, raspored rada u čitaonici, pomagala, usluge fotokopiranja, mikrofilmiranja, itd. Posebni dio svakoga vodiča donosi kratak historijat tvorca, broj kutija, svežnjeva, knjiga i dužnih metara arhivske građe, granične godine, serije predmeta, smještaj građe u ormare, na police i u sobe, druge fondove i slično. Svaki vodič pri kraju navodi: inventar građe, razna pomagala, objavljenu građu, djela nastala korištenjem fondova, bibliografiju, priručnu biblioteku i drugo. Vodiči pojedinih naslovnika zgusnuti su na 2-3 stranice. Najopširniji je onaj mletačkog patrijarhata (Archivio storico del patriarcato di Venezia) koji obuhvaća 16 stranica.

Korisno je napomenuti da Gorički dijecezanski arhiv obuhvaća za nas važnu građu biskupskih konferencija Austrije (XIX. st. i poč. XX. st.), biskupskih konferen-

cija Triveneta (1918-1947) te ustanova Alojzijevišće i Teološko sjemenište; da dijecezanski arhiv u Udinama posjeduje građu Svetog oficija inkvizicije od XVI. do XVIII. st. u 99 kutija, a onaj mletačkog patrijarhata čuva građu Mletačke nuncijature u 22 kutije u rasponu vremena 1561-1813. godine.

Ivan Grah

ANNALES, sv. 4 i 5 (Kopar 1994)

Od 1991. g. Povijesno društvo za južno Primorje iz Kopra izdaje reviju »Annales«. Do ove godine (1995) revija je izlazila kao godišnjak, tako da su tiskana tri broja, a od ove godine pojavljivat će se dva broja u godini. Izašao je broj 4 s prirodnoznanstvenim i broj 5 s humanističko-društvenim sadržajem.

Uz priloge na slovenskom, tiskani su i prilozi na hrvatskom i talijanskom jeziku. Oprema i uređivanje knjige (sažeci i sadržaj) ukazuju na potpunu zastupljenost slovenskog i talijanskog jezika. Glavni urednik ova dva nova broja, kao i ranijih brojeva je Darko Darovec, koparski povjesničar, a odgovorni urednik 4. knjige je Lovrenc Lipej, 5. broja Salvator Žitko. Dva novoizašla broja tiskana su u nakladi od po 700 primjeraka na formatu A4 i obuhvaćaju 592 stranice, što bi u knjizi uobičajenog formata bilo oko 1770 stranica. Od ukupno 71 autora 22 su doktori, a 15 su magistri znanosti.

Iako su prilozi iz prirodnoznanstvenog područja bili tiskani i u prva tri broja, četvrta knjiga je posebno namijenjena ovakvim prilogima. Tako se na prostoru mediteranske Slovenije otvara prozor u manje poznati svijet unutrašnjosti Koparskog primorja i Istre. Prirodnoznanstvenici različitih struka, posebno stručnjaci za istraživanje Krasa donose rezultate istraživanja i divljenje prirodnim ljepotama primorskog kraja. U prvom prilogu »Pogled sa Slavnika na Koparsko primorje« **Marko Krevs** daje sliku kako su slovenski preci ugledali more nakon što su se ovamo spustili strmim alpskim kraškim prevojima.

Uz članke **Narcise Mršić**, **Bogdana Horvata** te **Andreja** i **Matije Gogala** slijedi pet članaka posvećenih ptičjem svijetu. U člancima se obrađuju rijetke i ugrožene vrste. U kraškim stijenama gnijezde se, piše **Bojan Marčeta**, neke za Sloveniju vrlo zanimljive ptice koje su zbog utjecaja čovjeka također ugrožene. Među njima su vrlo osjetljive grabljivice i sove kojih je u slovenskoj Istri 29 vrsta, a na koje nas podsjeća i magično oko sove na naslovnoj stranici. O njima pišu **Lovrenc Lipej** i **Miran Gjerkeš**.

U posebnoj tematskom bloku slovenski krasolozu u 11 zanimljivih priloga predstavljaju posebnost Krasa. **Andrej Kranjc** i **Ivan Gams** osvrću se na ime i povijest Krasa. U ovoj tematskoj cjelini suradnici Instituta za istraživanje Krasa iz Postojne pišu o značenju skrivenog svijeta, a njima se je pridružio i jedini strani istraživač u 4. broju **Annala Trevor R. Shaw** koji objavljuje Leonbergerovu pjesmu o Cerkničkom jezeru iz 1537. godine.